

funno oss, och vi så bringas om livet. Med guds hjälp vart emellertid detta kunnigt för de våre. Desse grepo strax till vapen och rusade i vredesmod mot de bebundne och deras tillhjelpare för att bringa död och förderv över dem. I hopen stodo också biskoparna Mathias av Strengnäs och Vincent av Skara. Och i samma sinnets raseri läto de nu straffet gå ut även över dessa. Men då vi sporde det, betogos vi av stor bedrövelse. Ty väl var det kunnigt, att desse voro förvunne till majestätsbrott mot vår förbenämnde fader och väl också bekant, att de voro invecklade i helgerånen och bebindelserna och att än flere icke stodo fria för våldshandlingar. Men hade vi i läglig ordning varskotts om detta blodbad, hade vi fullväl förhindrat, att det lagts hand på desse kyrkans män.

Den som först utsådde denna stora rebellion mot oss i vårt rike var Din helighets legat Arcimboldus. För hans skuld hava vi gått miste om många hundrade tusende floriner. Han utsådde också med sitt ja och begivande denna häretiska villfarelsen. Och hade denna genom guds fördolda och rättvisa rådslag, all vår bestämmelse förutan, inte hårt hämnats av gud och de fördervliga huvudmännen gått under, skulle i dessa trakter all vördnad för vår heliga moder kyrkan ha varit tillintetgjord, förakt för kyrkans överhet hållit sitt intåg och ett schisma inte mindre än hos våra grannar ruthenerna här fattat fäste».

De tre medlemmar av domkapitlet i Uppsala, som avgivit den tredje och yngsta relationen om blodbadet, är domprosten Jöran Turesson (tre rosor), skolastikern Peder Galle och kantorn Erik Geting. Alla tre hör till utfärdarna av sententian; i varje fall den förstnämnde har beseglat denna. Relationen är tillkommen på anmodan av riksföreståndaren Gustaf Eriksson (Vasa). Den är uppsatt dagarna före den 6 juni 1523¹ och möter i två redaktioner. Den ena av dessa är ett koncept. Det föreligger ännu i original. Den andra redaktionen visar en yngre utformning. Den är bevarad i en avskrift, tydligen tagen mer eller mindre direkt efter själva den expedierade utskriften. Konceptet publicerades först 1918, men utan att dess förhållande till den andra redaktionen klart insågs²; denna senare föreligger sedan 1816 i tryck³.

¹ Se nedan s. 39.

² Sv. Hist. tidskr. 1918, 118.

³ Script. rer. Svec. medii ævi III: 1, 68.